

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده علوم ریاضی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد ریاضی (محض)

عنوان:

زیرحلقه های نیم جابجایی از حلقه ماتریس های بالا مثلثی

نگارنده:

رسول محمدی

استاد راهنما:

دکترسید احمد موسوی

اسفند ۱۳۸۹

بسمه تعالی

دانشگاه قم

دانشکده علوم ریاضی

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیأت داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای رسول محمدی رشته ریاضی محض تحت عنوان:
«زیرحلقه‌های نیم‌جابجایی از حلقه ماتریس‌های بالامتثلی» را از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و آن را برای
اخذ درجه کارشناسی ارشد مورد تأیید قرار دادند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیأت داوران
	دانشیار	دکتر سیداحمد موسوی	۱- استاد راهنما
	استاد	دکتر علی ایرانمنش	۲- استاد ناظر داخلی
	استادیار	دکتر علی رجایی	۳- استاد ناظر داخلی
	استادیار	دکتر سیدحمید حاج سیدجوادی	۴- استاد ناظر خارجی
	استادیار	دکتر علی رجایی	۵- نماینده تحصیلات تکمیلی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد / رساله دکتری نگارنده در رشته ریاضی محض (جبر) است که در سال

۸۹ در دانشکده ریاضی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار

خانم/جناب آقای دکتر سید محمد موسوی، مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر

و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب رسول محمدی دانشجوی رشته ریاضی محض (جبر) مقطع کارشناسی ارشد

تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: رسول محمدی

تاریخ و امضا: ۹، ۲، ۲۴

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱۶ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب... دانشجوی رشته... مقطع... دانشگاه... مآخذ... متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:.....

تاریخ:.....

تقدیم به

قلب پر مهر مادرم و روان پاک پدرم

تقدیر و تشکر

سپاس و ستایش معبود یگانه را که پرتو الطاف بی شمارش بر لحظه لحظه زندگی ام آشکار است. حمد و ثنا می گزارم او را که فکرت و اندیشه را در بستر روحم روان ساخت.

امتنان و سپاس می گزارم تلاش ها، زحمات و راهنمایی های ظریف، ارزشمند و بی شائبه استاد فرزانه و گران مایه ام، جناب آقای دکتر سید احمد موسوی که با حمیت و جدیت، مرا به دقت، اندیشه، درک و تعمق واداشتند.

از اساتید محترم، جناب آقای دکتر علی ایرانمنش و جناب آقای دکتر علی رجایی و جناب آقای دکتر سید حمید حاج سید جوادی که زحمت داوری این پایان نامه را متقبل شدند، کمال تشکر و قدردانی را دارم. از خدای متعال برای همه این عزیزان، سلامتی و موفقیت روزافزون آرزومندم.

در پایان، بی نهایت ترین سپاس را

به پر بهاترین گنج گیتی، مادرم

ابراز می نمایم هر چند این سپاس گذاری در مقایسه با انبوه مهربانی ها و

فداکاری هایشان بسیار ناچیز است.

چکیده

در سراسر این پایان نامه فرض شده است که R حلقه‌ای شرکت‌پذیر و یک‌دارو α یک درون‌ریختی و δ یک α -عملگر مشتق از حلقه R باشد. به این معنی که δ یک نگاشت جمعی است و برای هر $a, b \in R$ ،
 $\delta(ab) = \delta(a)b + \alpha(a)\delta(b)$. در این پایان نامه مقالات زیر را مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهیم:

(1) Wang, Wenkang, 'Maximal Semicommutative Subrings of Upper Triangular Matrix Rings', Communications in Algebra, (2008) 36: 177 — 81

(2) Z. Liu and R. Zhao, On weak Armendariz rings, Comm. Algebra 34 (2006), no. 7, 2607–2616.

هیرانو^۱ [۲۱] ادعا کرد که اگر R نیم‌جابجایی باشد آنگاه $R[X]$ نیز نیم‌جابجایی می‌باشد. ما با ارایه مثال نقضی در فصل ۲ ثابت کردیم این ادعا نادرست می‌باشد. در فصل ۳ از [۱۲] رفع اشکال کرده ثابت می‌کنیم حلقه‌های مک کوی ضعیف، موریتا پایا نبوده و هر حلقه‌ای که نیم اول نباشد، مک کوی ضعیف است. در فصل ۴ مفهوم جدیدی را تحت عنوان پوچ-نیم‌جابجایی معرفی می‌کنیم که تعمیمی از حلقه‌های نیم‌جابجایی است و شرط نیم‌جابجایی مقالات [۳۸] و [۴۷] و [۴۸] را ضعیف کرده و به حلقه‌های پوچ-نیم‌جابجایی انتقال می‌دهیم. در فصل ۵ حلقه‌های پوچ- (α, δ) -سازگار که تعمیمی از حلقه‌های (α, δ) -سازگار و کاهشی است را معرفی می‌کنیم. و حلقه‌های زیپ ضعیف و توسیع‌های آن مورد مطالعه و بررسی قرار داده و شرط‌های (α, δ) -سازگار و برگشت‌پذیر مقاله [۴۶] را با پوچ- (α, δ) -سازگار و شبه IFP جایگزین می‌کنیم.

کلمات کلیدی: زیپ ضعیف، (α, δ) -سازگار، پوچ- (α, δ) -سازگار، کاهشی، جابجایی، نیم‌جابجایی، پوچ-نیم‌جابجایی، شبه IFP ، آرمنداریز، پوچ-آرمنداریز، آرمنداریز ضعیف، مک کوی، مک کوی ضعیف.

¹ Hirano

فهرست مطالب

پیش‌گفتار	۱
فصل اول. تعاریف و مفاهیم مقدماتی	۵
بخش ۱-۱. مقدمه	۵
بخش ۱-۲. تعاریف و مفاهیم مقدماتی	۶
بخش ۱-۳. ساختار پایان نامه	۱۱
فصل دوم. زیر حلقه های ماکسیمال نیم جابجایی از حلقه های بالا مثلثی	۱۲
<u>بخش ۱-۲</u> مقدمه	۱۲
<u>بخش ۲-۲</u> . زیر حلقه های نیم جابجایی از حلقه های بالا مثلثی.	۱۳
<u>بخش ۲-۲</u> . حلقه های آرمنداریز ونیم جابجایی	۱۶
فصل سوم. حلقه های آرمنداریز ضعیف	۱۸
<u>بخش ۱-۳</u> . مقدمه	۱۸
<u>بخش ۲-۳</u> . حلقه های آرمنداریز ضعیف	۱۹
<u>بخش ۲-۳</u> . حلقه های نیم جابجایی و آرمنداریز ضعیف	۲۴
<u>بخش ۲-۳</u> . حلقه های مک کوی ضعیف	۳۵
فصل چهارم. حلقه های پوچ نیم جابجایی و آرمنداریز ضعیف	۴۰
<u>بخش ۱-۴</u> . مقدمه	۴۰

- بخش ۴-۲. حلقه های پوچ نیم جابجایی ۴۱
- بخش ۴-۳. چند جمله ایهای روی حلقه های پوچ- نیم جابجایی ۵۵
- فصل پنجم. زیپ ضعیف ۶۹
- بخش ۵-۱. مقدمه ۶۹
- بخش ۵-۲. حلقه های پوچ (α, δ) - سازگار ۷۶
- بخش ۵-۳. توسیع چند جمله ایهای حلقه های زیپ ضعیف ۷۶
- کتابنامه ۹۰
- واژه نامه فارسی به انگلیسی ۹۶
- واژه نامه انگلیسی به فارسی ۹۹

پیش‌گفتار

در سال ۱۹۹۷ مفهوم حلقه‌های آرمنداریز توسط رگه و چاوپاریا^۱ معرفی شد. اما نام آرمنداریز از آنجایی انتخاب شد که آرمنداریز ثابت کرد حلقه‌های کاهشی در این شرایط صدق می‌کنند و حلقه‌های کاهشی رده بزرگی از حلقه‌های آرمنداریز را تشکیل می‌دهند. در سال ۲۰۰۶ لیو^۲ و زاوو^۳ مفهوم حلقه‌های آرمنداریز ضعیف را به عنوان تعمیمی از حلقه‌های آرمنداریز معرفی کردند.

لمبک^۴ حلقه^۴ R را متقارن نامید هرگاه برای هر $a, b, c \in R$ اگر $abc = 0$ آنگاه $acb = 0$. هب^۵ حلقه^۵ R را صفر جابجایی نامید هرگاه برای هر $a, b \in R$ اگر $ab = 0$ آنگاه $ba = 0$. در حالی که کوهن اصطلاح برگشت پذیر را برای چنین حلقه‌هایی استفاده نمود. تعمیمی از حلقه‌های برگشت پذیر حلقه‌های نیم جابجایی است. حلقه^۶ R نیم جابجایی است هرگاه برای هر $a, b \in R$ اگر $ab = 0$ آنگاه $arb = 0$. از نظر تاریخی برخی نتایج به دست آمده از حلقه‌های نیم جابجایی به شین^۷ نسبت داده می‌شود. او ثابت کرد:

حلقه^۸ R نیم جابجایی است هرگاه $r_R(a)$ ایده آلی از R باشد. همچنین هر حلقه^۸ کاهشی متقارن و هر حلقه^۸ متقارن، نیم جابجایی است ولی عکس این موارد صحیح نیست. در سال ۱۹۹۳ بیرکنمییر^۸ حلقه^۸ R را ۲-اولیه نامید هرگاه $nil(R) = nil_*(R)$ که در آن $nil_*(R)$ برابر اشتراک ایده آلهای اول R است. همچنین او ثابت کرد که حلقه‌های نیم جابجایی در این شرایط صدق می‌کنند. در ادامه ما [۴۱] مفهوم

¹ Rege, Chhawchharia

² Liu

³ Zhao

⁴ Lambek

⁵ Habeb

⁶ Kohn

⁷ Shin

⁸ Birkenmeier

حلقه های پوچ- نیم جابجایی را معرفی کرده و ثابت می کنیم حلقه ای میانی بین ۲-اولیه و نیم جابجایی است و نتایجی از [۳۸] [۴۷] [۴۸] را به این حلقه تعمیم می دهیم.

بنابر فیث^۱ [۱۴]، حلقه R زیپ راست (چپ) نامیده می شود هرگاه برای هر زیرمجموعه $X \subseteq R$ که $r_R(X) = 0$ ($l_R(X) = 0$) زیرمجموعه متناهی $Y \subseteq X$ موجود باشد به طوری که $r_R(Y) = 0$ ($l_R(Y) = 0$) حلقه R زیپ است هرگاه زیپ چپ و راست باشد. مفهوم حلقه های زیپ توسط زلمانوویچ^۲ بیان شد. زلمانوویچ [۵۹]، ثابت کرد هر حلقه ای که در شرط زنجیرهای کاهش روی پوچ سازهای راست صدق کند، زیپ راست است؛ اما عکس آن لزوماً برقرار نیست.

توسیع های حلقه های زیپ توسط چند تن از نویسندگان مطالعه شده است. بچی^۳ و بلر^۴ [۵] نشان دادند اگر R جابجایی و زیپ باشد، آن گاه حلقه چند جمله ای های $R[x]$ روی R زیپ است.

در سال ۲۰۰۷ اویانگ^۵ حلقه های زیپ ضعیف را معرفی کرد و نشان داد R زیپ ضعیف راست است اگر و تنها اگر حلقه ماتریس های بالا مثلثی $n \times n$ روی R زیپ ضعیف راست باشد. فرض کنیم α یک درون ریختی و δ یک α -عملگر مشتق از حلقه R است. هرگاه R برگشت پذیر و (α, δ) -سازگار باشد، در این صورت R زیپ ضعیف راست است اگر و تنها اگر حلقه چند جمله ای های $R[x; \alpha, \delta]$ زیپ ضعیف راست باشد. در این پایان نامه پس از ارائه تعاریف و قضایای مقدماتی در فصل اول، به معرفی حلقه های نیم جابجایی در فصل دوم می پردازیم و سپس زیر حلقه های نیم جابجایی از حلقه ماتریس های بالا مثلثی را مشخص کرده و در انتها با ارائه مثالی نشان می دهیم اگر R نیم جابجایی باشد لزوماً حلقه $R[x]$ نیم جابجایی نمی باشد، و این مثال، [۲۱] را نقض می کند که ادعا کرده بود:

Corollary 3.5. Let R be a semi-commutative ring. Then R is Armendariz if and only if R is quasi-Armendariz.

¹ Faith

² Zelmanowiz

³ Beachy

⁴ Blair

⁵ Ouyang

Proof . Since R is semi-commutative, $R[x]$ is semi-commutative as well. Hence our assertion is clear.

در ادامه ثابت می کنیم وقتی R جابجایی یا آرمنداریز باشد آنگاه R نیم جابجایی است اگر و تنها اگر $R[x]$ باشد. در فصل سوم، مفهوم حلقه های آرمنداریز ضعیف را به عنوان تعمیم مشترکی از حلقه های نیم جابجایی و آرمنداریز بیان می کنیم و نشان می دهیم R آرمنداریز ضعیف است اگر و تنها اگر $T_n(R)$ آرمنداریز ضعیف باشد. در ادامه از [۱۲] که در آن ادعا شده بود:

Example 2.4. Let R be a reduced ring, then R is weak McCoy ring. Let

$$S = M_2(R), f(x) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} x, g(x) = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} x$$

Be polynomials in $S[x]$. Then $f(x)g(x) = 0$ but if $P \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \in nil(R)$

and $P \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} \in nil(S)$ for some $P \in S \setminus \{0\}$ then it is obvious that $P = 0$

Thus S is not weak McCoy.

رفع اشکال کرده و با فرض $P = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$ به راحتی می توان نشان داد $f(x)P, Pg(x) \in nil(S)$. همچنین بعد از تصحیح این مطلب، ثابت می کنیم حلقه های مک کوی ضعیف، موریتا پایا نبوده و هر حلقه ای که نیم اول نباشد، مک کوی ضعیف بوده و اگر حلقه R مک کوی ضعیف نباشد آنگاه $M_n(R)$ نیز مک کوی ضعیف نیست.

در فصل چهارم مفهوم جدیدی را تحت عنوان پوچ-نیم جابجایی معرفی می کنیم که تعمیمی از حلقه های نیم جابجایی است و شرط نیم جابجایی مقالات [۳۸] و [۴۷] و [۴۸] را ضعیف کرده و به حلقه های پوچ-نیم جابجایی انتقال می دهیم. در [۳۲]، کرمپا^۱ حلقه α -صلب را به این صورت زیر تعریف کرد که درون-ریختی α از حلقه R را صلب نامیم هرگاه برای هر $a \in R$ از $a\alpha(a) = 0$ نتیجه شود $a = 0$. حلقه R α -صلب نامیم هرگاه یک نگاشت صلب α از R موجود باشد. همچنین او ثابت کرد این حلقه ها کاهشی است.

¹Krempa

دکتر موسوی و دکتر هاشمی [۱۸] حلقه‌های (α, δ) -سازگار را که تعمیمی از حلقه‌های α -صلب بود معرفی کرده، ثابت نمودند:

حلقه R α -صلب است اگر و تنها اگر کاهش و (α, δ) -سازگار باشد. در فصل چهارم [۳۹] پس از معرفی حلقه‌های پوچ (α, δ) -سازگار، که تعمیم حلقه‌های کاهش و (α, δ) -سازگار است، شرط‌های (α, δ) -سازگار تمام نتایج [۴۶] و [۴۸] را با شرط قوی تر پوچ (α, δ) -سازگار جایگزین می‌نماییم.

فصل اول

تعاریف و مفاهیم مقدماتی

بخش ۱-۱. مقدمه

در این فصل، ابتدا مفاهیم مورد نیاز پایان نامه را بیان می‌کنیم و تقریباً تمامی تعاریف و قضایای مهمی که پیش نیاز فصل‌های بعد می‌باشد ذکر می‌نماییم. همچنین در پایان اهداف و ساختار پایان نامه را مشخص می‌کنیم.

در سراسر این پایان‌نامه R حلقه‌ای تعویض‌پذیر و یک‌دار، α یک درون‌ریختی و δ یک α -عملگر مشتق از حلقه R فرض می‌شوند. به این معنی که δ یک نگاشت جمعی است و برای هر $a, b \in R$,

$$\delta(ab) = \delta(a)b + \alpha(a)\delta(b)$$

بخش ۱-۲. تعاریف و مفاهیم مقدماتی

در [۳۲]، کرمپا^۱ حلقه α -صلب را به صورت زیر تعریف کرد:

تعریف ۱-۲-۱. درون‌ریختی α از حلقه R را صلب نامیم هرگاه برای هر $a \in R$ از $a\alpha(a) = 0$

نتیجه شود $a = 0$. حلقه R را α -صلب نامیم هرگاه یک نگاشت صلب α از R موجود باشد.

تعریف ۱-۲-۲. فرض کنیم α یک درون‌ریختی و δ یک α -عملگرمشتق از حلقه R باشد.

- حلقه R ، α -سازگار نامیده می‌شود هرگاه برای هر $a, b \in R$ ، اگر $ab = 0$ اگر و تنها اگر

$$a\alpha(b) = 0$$

- حلقه R ، δ -سازگار نامیده می‌شود هرگاه برای هر $a, b \in R$ ، اگر $ab = 0$ آن‌گاه نتیجه شود

$$a\delta(b) = 0$$

حلقه ای که α -سازگار و δ -سازگار باشد، (α, δ) -سازگار نامیده می‌شود.

تعریف ۱-۲-۳. فرض کنیم α یک درون‌ریختی و δ یک α -عملگرمشتق از حلقه R باشد.

- حلقه R ، پوچ- α سازگار می‌نامیم هرگاه برای هر $a, b \in \text{nil}(R)$ ، اگر $ab = 0$ اگر و تنها اگر

$$a\alpha(b) = 0$$

- حلقه R ، پوچ- δ سازگاری نامیم هرگاه برای هر $a, b \in \text{nil}(R)$ و $ab = 0$ آن‌گاه

$$a\delta(b) = 0$$

حلقه ای که پوچ- α سازگار و پوچ- δ سازگار باشد، پوچ- (α, δ) سازگار نامیده می‌شود.

¹Krempa

تعریف ۱-۲-۴ حلقه R, α - ضعیفا صلب را به این صورت تعریف می‌کنیم که اگر

$$\alpha^n(a) \in \text{nil}(R) \text{ آنگاه لزوماً } a \in \text{nil}(R) \text{ برای هر عدد صحیح مثبت } n.$$

تعریف ۱-۲-۵ فرض کنیم R یک حلقه و M یک (R, R) -دو مدول باشد. توسیع بدیهی R به وسیله

M حلقه $T(R, M) = R \oplus M$ است. جمع آن جمع معمولی و ضرب آن از قاعده زیر پیروی

$$\text{می‌کند } (r_1, m_1)(r_2, m_2) = (r_1 r_2, r_1 m_2 + m_2 r_1).$$

تعریف ۱-۲-۶ عنصر e از حلقه R را خودتوان گوییم هرگاه $e^2 = e$.

تعریف ۱-۲-۷ حلقه R را کاهشی می‌نامیم هرگاه فاقد عنصر پوچ‌توان ناصفر باشد.

تعریف ۱-۲-۸ یک حلقه آبدلی نامیده می‌شود هرگاه هر خودتوان آن مرکزی باشد.

تعریف ۱-۲-۹ حلقه R را آرمنداریز می‌نامیم هرگاه برای چندجمله‌ای‌های

$$f(x) = a_0 + a_1 x + \dots + a_n x^n \text{ و } g(x) = b_0 + b_1 x + \dots + b_m x^m \text{ از } R[x], \text{ اگر}$$

$$f(x)g(x) = 0 \text{ آنگاه } a_i b_j = 0 \text{ برای هر } 0 \leq i \leq n, 0 \leq j \leq m.$$

تعریف ۱-۲-۱۰ حلقه R را آرمنداریز ضعیف می‌نامیم هرگاه برای چندجمله‌ای‌های

$$f(x) = a_0 + a_1 x + \dots + a_n x^n \text{ و } g(x) = b_0 + b_1 x + \dots + b_m x^m \text{ از } R[x], \text{ اگر}$$

$$f(x)g(x) = 0 \text{ آنگاه } a_i b_j \in \text{nil}(R) \text{ برای هر } 0 \leq i \leq n, 0 \leq j \leq m.$$

تعریف ۱-۲-۱۱ حلقه R را مک کوی راست (چپ) می‌نامیم هرگاه برای چندجمله‌ای‌های

$$f(x) = a_0 + a_1 x + \dots + a_n x^n \text{ و } g(x) = b_0 + b_1 x + \dots + b_m x^m \text{ از } R[x], \text{ اگر}$$

$$f(x)g(x) = 0 \text{ آنگاه } 0 \neq c \text{ (} 0 \neq d \text{) متعلق به } R \text{ وجود داشته باشد به } a_i c = 0 \text{ (} db_j = 0 \text{)}$$

$$\text{برای هر } 0 \leq i \leq n, 0 \leq j \leq m.$$

تعریف ۱-۲-۱۲. حلقه R را مک کوی راست (چپ) ضعیف نامیم هرگاه برای چندجمله‌ای های $f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_nx^n$ و $g(x) = b_0 + b_1x + \dots + b_mx^m$ از $R[x]$ ، اگر $f(x)g(x) = 0$ آنگاه $0 \neq c$ ($0 \neq d$) متعلق به R وجود داشته باشد به $a_i c \in nil(R)$ برای هر $0 \leq i \leq n, 0 \leq j \leq m$ ($db_j \in nil(R)$).

تعریف ۱-۲-۱۳. حلقه R را متقارن نامیم، هرگاه برای هر $a, b, c \in R$ اگر $abc = 0$ آن‌گاه $acb = 0$.

تعریف ۱-۲-۱۴. حلقه R را برگشت‌پذیر نامیم هرگاه برای هر $a, b \in R$ ، اگر $ab = 0$ داشته باشیم $ba = 0$.

تعریف ۱-۲-۱۵. حلقه R را نیم‌جابجایی نامیم، هرگاه برای هر $a, b \in R$ از $ab = 0$ نتیجه شود $aRb = 0$.

تعریف ۱-۲-۱۶. حلقه R را پوچ-نیم‌جابجایی نامیم، هرگاه برای هر $a, b \in nil(R)$ از $ab = 0$ نتیجه شود $aRb = 0$.

تعریف ۱-۲-۱۷. حلقه R را ۲-اولیه نامیم، هرگاه $nil_*(R) = nil(R)$ که در آن $nil_*(R)$ برابر اشتراک ایده آل‌های اول R و $nil(R)$ مجموعه عناصر پوچ توان R است.

لم ۱-۲-۱۸. هر حلقه جابجایی، نیم‌جابجایی است.

لم ۱-۲-۱۹. هر حلقه کاهشی نیم‌جابجایی است.

در واقع داریم:

۲- اولیه \Rightarrow نیم جابجایی پوچ \Rightarrow نیم جابجایی \Rightarrow برگشت پذیر \Rightarrow متقارن \Rightarrow کاهش

تعریف ۲-۱-۲۰. حلقه R نیم اول است هرگاه $aRa = 0$ آنگاه $a = 0$.

لم ۲-۱-۲۱. هر حلقه کاهش نیم اول است.

لم ۲-۱-۲۲. حلقه R نیم اول است، هرگاه $nil_*(R) = 0$.

لم ۲-۱-۲۳. اگر R نیم اول و ۲-اولیه باشد آنگاه کاهش است.

تعریف ۲-۱-۲۴. فرض کنیم α یک درون ریختی از حلقه R و $\delta: R \rightarrow R$ یک نگاشت جمعی از R

باشد. عملگر δ یک α -عملگر مشتق نامیده می شود هرگاه $\delta(ab) = \delta(a)b + \alpha(a)\delta(b)$. توسیع

ار $S = R[x; \alpha, \delta]$ مجموعه همه چندجمله‌ای‌های $\sum_{i=0}^m a_i x^i$ با جمع معمولی و ضرب $xa = \alpha(a)x + \delta(a)$ می‌باشد.

تعریف ۲-۱-۲۵. فرض کنیم R یک حلقه باشد، پوچ ساز راست زیرمجموعه $X \subseteq R$ را به صورت

$r_R(X) = \{a \in R : xa = 0 ; \forall x \in X\}$ و پوچ ساز چپ آن را به صورت

$l_R(X) = \{a \in R : ax = 0 ; \forall x \in X\}$ تعریف می‌کنیم.

تعریف ۲-۱-۲۶. فرض کنیم R یک حلقه باشد در این صورت حلقه $S_n^k(R)$ را به صورت زیر تعریف

می‌کنیم:

$$\left\{ \begin{array}{cccccccccc} a_1 & a_2 & \dots & a_{k-1} & a_k & a_{1,k+1} & \dots & \dots & a_{1,n} \\ 0 & a_1 & \ddots & \ddots & a_{k-1} & a_{2,k+1} & \dots & \dots & a_{2,n} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & a_1 & a_2 & a_{k-1,k+1} & \dots & \dots & a_{k-1,n} \\ 0 & 0 & 0 & 0 & a_1 & \overline{a_2} & \dots & \overline{a_{n-k}} & \overline{a_{n-k+1}} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & 0 & a_1 & \ddots & \ddots & \overline{a_{n-k}} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & \ddots & \ddots & \ddots & \overline{a_2} & \vdots \\ 0 & \ddots & \ddots & \ddots & \ddots & \ddots & \ddots & a_1 & \overline{a_2} \\ 0 & 0 & \dots & 0 & \dots & \dots & \dots & 0 & a_1 \end{array} \right\} | a_h, a_g, a_{ij} \in R$$

تعریف ۱-۲-۲۷. حلقه R را منظم فان نیو من گویم اگر برای هر $a \in R$ ، $x \in R$ وجود داشته باشد

$$a = axa \text{ باشیم}$$